

Commentary

Spring enjoyment at the start of the millennium: Concerns about our Church's future in the coming days

Parish Committee Chairman Canh Quang Tran

Virtually all our fellow adherents in Vietnam feel upbeat about the Church's future in this year, Year 2000. Trusting that the Supreme Being intends to turn things around, they believe that evil designs will be foiled by divine predetermination.

According to rumors circulating in Vietnam a few months earlier, Archbishop Thượng Thơ Thanh was about to be promoted to cardinal as part of a plan to establish a "Unified Cao Dai Church" with three cardinals, the other two being with the offshoot denomination (one of these is rumored to be a Communist Party member and former senior government official). However, Archbishop Thượng Thơ Thanh's death interrupted everything, leading Church members in Vietnam to speculate that the Supreme Being's design had caused this. Consequently, their faith surged.

Comments on the 11-23-1999 list of ordainments and promotions

Subsequently, Catechist Thượng Tám Thanh, backed by the Central Religious Affairs Committee's Letter No 584/TGCP-V3 of November 19, 1999, assumed the position of Governing Council Chairman after signing a self-promotion order. Four days later, on November 23, 1999, Catechist Thượng Tám Thanh, as the Governing Council Chairman, presided over a meeting in the Main Temple of the Holy See, with eight officials from the Central and local governments in attendance for the purpose of reviewing and approving the ordainments, appointments, or promotions of the clergy members and functionaries whose names were on a pre-selected list. 317 were promoted and 1197 were appointed or ordained. Most noteworthy were the following promotions: Hương Ngô from bishop to cardinal, and, from catechist to bishop, Thượng Tám Thanh, Thái Y Thanh, Thái Thiên Thanh, Ngọc Tấn Thanh, and two female catechists.

We noted three problems associated with the approval of the ordainments and promotions supplication list. They are:

1. The process did not conform to what the Sacred Constitution and the New Codes prescribed, nor to Articles 1 through 8, Section 1 of the April 5, 1997 "By-laws for Promotion and Ordainment Supplications Based on Nomination" prepared by the Governing Council under the Tay Ninh Province government's direction.
2. In particular, there are two violations in Article 7:
  - a. Article 7 specifies: "*when there is a shortage of clergy members of various ranks, clergy members currently of the same rank should nominate candidates for promotion within their rank*". But who are included in the group of "*clergy members currently of the same rank*"? Everyone knows that only clergy members who are currently on the Governing Council may nominate candidates whereas all the others are left out of the process. For instance, 4 catechists were publicly nominated for promotion to bishop through a process involving each of them being nominated by the others within their group of 4. In the case of Bishop Hương Ngô, nobody knew who promoted him to cardinal.

- b. Also, per Article 7, “... and then submit the list for approval through a resolution at the Sacerdotal Council Congress.” The November 23, 1999 meeting at the Holy See Temple did not qualify as the Sacerdotal Council Congress because only a number of Governing Council members and government representatives attended.

Aside from the aforementioned issues, the Governing Council failed to follow the procedures for submitting and receiving applications, nomination, etc. Furthermore, while the overly lengthy requirements pertaining to ordainments and promotions in Articles 9 and 10 contain only a single salient point, what is officially considered a violation of temporal behavior rules”. In brief, the “List of Ordainments and Promotions” reflected predetermination by the government rather than a true nomination process.

3. The government’s blatant interference in the Cao Dai Church’s internal affairs permeates every step, i.e., screening each applicant’s background, conformance with certain requirements, past religious activities, and aspects of private life related to the loyalty to the regime, and finally, government representatives attending the meeting at the Holy See Temple to personally enforce compliance with the regime’s predetermination of ordainments and promotions.

How did the people in Vietnam react to the “List of Ordainments and Promotions”? First, a number of them did not express concerns because they have faith in the Supreme Being and the Cao Dai Church’s future, and feel upbeat about the potential for positive developments beginning in mid-2000, after the U.S. President visits Vietnam. These people also believe that those whose names are on the list were effectively marked for divine judgment for betraying their Teacher and Faith, as the Supreme Being had announced: “*You shall see for yourself what I will do*”.

Concerns about our Church’s future in the coming days

We thought that the landscape of human rights and freedom of religion and belief in Vietnam would undergo changes before the visit of the U.S. President. What would the changes be within the Cao Dai Church? We can think of three scenarios:

Scenario 1: Catechist Thượng Tám Thanh has been promoted to bishop and put in charge of the Governing Council. The Vietnamese Communist government would maintain this state of affairs. The government would suspend its activities intended to unify the Cao Dai Church because the offshoot denomination’s 2 current cardinals would outrank “Bishop” Thượng Tám Thanh. If this came to pass, the adherents of the Cao Dai Church of the Tay Ninh Holy See would legitimately decry this chaotic command chain. The Hanoi government would not want to provide these adherents with such an opportunity in view of the resulting problems for the regime.

Scenario 2: The government would retreat through disbanding the Governing Council and allowing the Cao Dai Church of the Tay Ninh Holy See to re-establish its Sacerdotal Council and populate it with clergy members not associated with the Governing Council. However, this scenario may be unrealistic because the Vietnamese Communist government would never make such a concession. Further, the government needs to have a consistent policy towards all religions, including the Buddhist, Catholic, Protestant, Hoa Hao Buddhist, and Cao Dai Churches. Even the Catholic Church has not seen any softening of Communist policy in spite of Vatican support and must still tolerate the Communist government’s vetting of Vatican ordainments.

Scenario 3: The Governing Council's clergy members and clergy members outside of the Governing Council will work together on Church affairs. The government would allow the Church to adopt a new Charter, re-establish an empowered Sacerdotal Council, and dissolve the current Governing Council. This change is possible, but would all the clergy members be able to work together?

What led us to believe that Scenario 3 may be possible? Long ago, we thought that the Vietnamese Communist government would resolve the Cao Dai Church issue as part of the government's overall policy on religious affairs, considering that the government's current policy is uniform across all religions.

Currently, all religions in Vietnam are affected by the March 21, 1991 Decree N° 69/HĐBT issued by the Ministerial Council for regulating religious activities. The only way for the government to change its policy is by replacing this decree with one that is less restrictive.

The Vatican and the Chinese government: Can their relationship be a basis for predicting how the Vietnamese government's policy towards religious organizations might evolve?

Vietnam's approach to human rights and religious freedom must be in line with that of the other South-East Asian countries, particularly China. China's tight rein over religious life is similar to that of the rest of the group of four Communist countries. Also, in view of China's power, the U.S. leverage on China is very limited and has to negotiate and compromise. The U.S. seeks to make China improve its human rights record through U.S. measures that can benefit China's economy. At the same time, the pope's statement made a year ago about his desire to visit China sent signals that the Vatican seeks better relations with China. We need to recall that 50 years ago, in 1951, China did close down the Holy See's apostolic nunciature (embassy). These days one sees several signs pointing to a potential normalization of the diplomatic relations between the Vatican and China. Currently, 4 million Catholics in China do not proclaim allegiance to the Pope, but are adherents of the "State-sanctioned Church". However, 8 million other Catholics worship in secret and still look up to the Vatican. Therefore, to re-establish diplomatic ties with the Vatican, China must address key issues such as the Holy See's role in ordaining bishops and cardinals and relations between the Vatican and Taiwan which China considers as one of its provinces. In order to resolve these issues, Cardinal Angelo Sodano, the Holy See's Secretary of State, confirmed that the Vatican had been trying to move its nunciature from Taipei (Taiwan) to Beijing to improve its relations with China. Therefore, there would be two Catholic Churches in China, the one under the Vatican and represented by its nunciature and the other, "the State-sanctioned Church." According to the media, representatives of the Vatican and China have been meeting informally to discuss a model similar to the one in Vietnam, i.e., the Vatican would recognize China in exchange for the right to ordain and appoint bishops and cardinals, and to unify the "State sanctioned Church" and the "Secret Church". If this model were implemented in China, Vietnam would be seriously affected.

Indications of the Vietnamese government and U.S. government's preparations for resolving the religious freedom issue

Concerning the Cao Dai Church, the Vietnamese government apparently took steps towards some objective, e.g., its strategy for unifying the Cao Dai Church and its hurried approval of ordainments and promotions. Is the Vietnamese government planning on gaining complete control over the Church before the U.S. President's visit by placing its chosen clergy members in key Church positions, thereby suppressing dissent? The U.S. may come up with an approach for improving the situation of human rights and freedom of religion in Vietnam. However, do not think that the U.S. President has no other agenda during his visit. His highest priority is U.S. interests. U.S. strategic interests underlie U.S. policy whereas human rights is just a banner that it displays. The U.S. may well trade human rights advocacy

for its own strategic interests. “Switch to a fresh horse on a long trip; replace a broken string on a musical instrument with a new one”; or more bluntly: “While sending somebody off through the front entrance, anticipate someone else coming in through the back door”. South Vietnam was an “outpost in the war against Communism” while North Vietnam was the “front line in the war against imperialism”. Nowadays Vietnam is still of utility to the U.S. as a firebase used to contain China’s expansion in Southeast Asia. The U.S. values its strategic interests more than human rights advocacy and one can see that the U.S. did not list Vietnam among the 15 countries on the U.S. list of countries singled out for human rights violations. This does not mean that Vietnam respects human rights. Obviously the U.S. did not want to embarrass Vietnam or it wanted to do Vietnam a small favor before the U.S. President’s visit.

However, as the foremost world power, the U.S. needs to do something about the human rights situation in Vietnam, but in a way that does not offend any party. The measures taken by the U.S. would satisfy Vietnamese religious leaders and show the world that the U.S. is credible while not giving the appearance that the Vietnamese government yields to U.S. pressure because Vietnam really does not have to obey the U.S. While the Vietnamese government seems to be more accommodating towards religious organizations in Vietnam, such as not issuing a rebuttal when religious organizations issued a memorandum denouncing the government’s religious persecution, or not hampering their flood relief projects in Central Vietnam’s coastal areas. Moreover, the local government’s attitude towards Most Venerable Thích Huyền Quang appears to be softening. At the same time U.S. government officials paid a visit to various religious organization. Of note, Hanoi allowed a U.S. diplomat named David Young to visit Most Ven. Huyền Quang and authorized a TV reporter to interview him on the impact of the flood on this part of the country. At about the same time, a U.S. State Department representative visited Religious Laws Adjudicator Lê Quang Tấn last month. On the other hand, we learned that the Protestant Churches in the U.S. had reached some kind of understanding with the Hanoi government, and a pastor who wanted to remain anonymous, revealed that the U.S. government had requested pastors to tone down their anti-communist statements. Although no one knows for sure, both sides must have compromised to a degree.

A few thoughts on upcoming changes affecting the Cao Dai Church

Considering the unfavorable trends impacting our Church, we would like to share with you our thoughts below.

a/ On the Governing Council:

Among the clergy members whose ordainment was divinely approved and who joined the Governing Council, a number have been fully cooperating with the Communist government for material gains, but most had to join because of government pressure or concerns about livelihood. Regardless, I believe that you (*addressing the divinely approved clergy members*) continue to maintain your faith in the Supreme Being, the Sacred Constitution, the New Codes, and spiritist séances. You know very well how different the clergy members with divinely approved ordainments or promotions are from those with ordainments or promotions resulting from human machinations. Therefore, it is not possible to claim that you really try to help our Church when joining the Governing Council or accepting the ordainments or promotions resulting from human machinations. On the contrary, your collaboration with the government means that you contribute to the destruction of our Church, as evidenced by the followings

a/ The Cao Dai Church is being transformed into a human established cult after the government banned spiritist seances and began to predetermine which clergy members and functionaries can be appointed, ordained, or promoted. The Church is being moved further and further away from its divine roots and will eventually cease to be the divinely-sanctioned Church established by the Supreme Being.

b/The Sacerdotal Council no longer exists after the Governing Council, a government appendage, was made “the master” of millions of adherents, and the Council’s leaders are chosen not based on their talent or character, but their loyalty to the Communist Party and its Fatherland Front.

c/The newly ordained Pious with a dubious past and questionable ethics will eventually replace the older clergy members in the Governing Council; by then, they will find ways to extinguish the Cao Dai Church. These religious leaders would be more knowledgeable about Communist doctrine than the Supreme Being’s doctrine. Religious laws will be replaced by the regime’s secular laws that prescribe every activity of the entire Church. Evil will prevail.

In summary, considering the future as painted above, we request all clergy members on the Governing Council to think twice before going through with your ordainment or promotion. Past ordainments and promotions had been approved by Pope Lý and the Guardian of Laws, but these days the government has taken over this role. Please think again: By the time you go to Heaven, would Pope Lý and the Guardian of Laws show their approval? Their approval would raise issues such as why did the Supreme Being dictate the Sacred Constitution and the New Codes; and why did our predecessors labor to build up the Church if you were the ones who are going to destroy it? It is our opinion that, during the first several years following 1975, our country was isolated from the outside world by an iron curtain and the government strictly controlled all religions. The regime dismantled our Church’s administrative structure and imprisoned many clergy members, and it was fair to say that a number of clergy members, in assuming the leadership of the Sacerdotal Council, had a legitimate reason in going with the flow for the sake of the Church. Much has changed. The Vietnamese Communist government has partially changed its policy through allowing visitors from abroad and letting Vietnam become gradually more integrated with the international community. Communism became outdated. Religious persecution has been slowly decreasing in intensity. For the Cao Dai Church, things have changed from a few years ago: the UN and international community have noticed us and would react in case the government persecutes us. Please do not forget that our goal is only to be allowed to practice our religion in accordance with our religious laws, and not to cause trouble or overthrow the government. Therefore, joining the Governing Council and assisting the government is not to save our Church but to destroy it. Please think it over; would your promotion benefit our Church over the next two – three years? Would it bring a change to our Church? More and more foreign visitors have been coming to the Main Temple but can you do anything to help them learn about Caodaism? Many local Cao Dai temples are in bad shape but can you find any money to renovate them? Or are you just waiting for the time to be brought to Heaven or forced to retire? If so, your “promotion” does not benefit the Church. Please think again about what you’ve been doing and rise to defend the Sacred Constitution and the New Codes, to prove that you deserve your past divinely approved promotions or ordainments. Our worldly lifespan is short whereas we can only lead a meaningful life in the afterlife. Why did you hesitate to step up and defend our Church? Don’t you want to join Pope Lý and the Guardian of Laws in the afterlife?

Addressing Catechist Thương Tám Thanh in particular, we urge you to please reconsider your actions, and imagine what would happen to our Church under your leadership within the next few years; you may see that you would do nothing beneficial to our Church. Fame and power are ephemeral, and our fellow adherents would scorn you. Conversely, if you can see the truth and, turning around, lead our Church in accordance with the Sacred Constitution and the New Codes, wouldn’t you be the first one who gets the credit? At that time, needless to say, your fame and power would be felt throughout the world. You will travel to Europe, Asia, Australia, and America, and all adherents. All clergy members should remember that divine beings had foreseen our current predicament and given us guidance on how to save ourselves. May I quote these prophecy verses by the Green Mountain Priest:

“When the Religious Branch is no more,

*God's Church will be in danger;
Clergy members will love power more than spirituality;
Lay adherents will focus on insubstantial matters;
Those in higher positions will be cowed for fear of falling from such a height;
Those near the bottom could not hope to be heard and therefore would have to resist;
The examination and review system would be marred with dishonesty;
We will need to join forces to reach safety."*

b/ On the Sacerdotal Council of the Cao Dai Church of the Tay Ninh Holy See

As the winds of change buffer our Church, we implore all the clergy members of the Hiep Thien Tower, Cuu Trung Tower, and Charitable Programs Group to step forward to discharge your duties, set aside personal animosity, and work together to find a solution or save our Church. We also urge all the clergy members of the Religious Council to do what is right and submit to the leadership of two bishops - Thái Thế Thanh and Thượng Nhã Thanh – the two surviving, highest ranking clergy members whose promotions were with divine blessing. If all the clergy members worked together, with the support of all adherents in Vietnam and overseas, the Cao Dai Church would be unified and speak with one voice. The Communist government would have to listen. Should this came to pass, Pope Lý and the Guardian of Laws would be on your side when you talk with the government to reach a solution that both the secular and religious parties could accept. You must not idly wait, but rather should try to do something so that the divine beings would act and turn things around based on your initiative.

c/ On the Vietnamese Communist Government

The Communist government time and again proffered its "Glorious Nation, Splendid Churches" bait. In reality they just want to compel religious organizations to submit to government control at the expense of religious life. Because the government will never allow religious freedom, Churches will never be "splendid" even if the country was glorious. On the contrary, religious organizations would wither and become extinct. Therefore, we should change the government's exhortation to: "Splendid Churches, Glorious Nation". Whenever the government respects human rights and freedom of religion, the country can become prosperous and the world would stop viewing Vietnam as a backwards country. In addition, because the Supreme Being established the Cao Dai Church in Vietnam, the Vietnamese people would feel proud. If the world knew more about Caodaism, foreigners would come to Vietnam to study and learn about the Cao Dai doctrine, and Vietnam and its people would feel honored if Caodaism spread worldwide. Cao Dai adherents long for the day when the Church is restored so that all can practice their religion the way the Supreme Being had taught them and disseminate his teachings to the rest of mankind. No adherent will actively work to overthrow the government or abolish the regime. Cao Dai adherents are citizens of Vietnam. Wouldn't the government have less of a burden once the adherents know happiness, have a stable income, and enjoy the Sacerdotal Council's support and protection? Please do not forget that "a religious organization is stronger with secular support; secular power has more authority with the support of religious organizations".

Parish Committee Chairman Cảnh Quang Trần

I, Tien D. Nguyen, certify that I am fluent in the English and Vietnamese languages, and that the above is an accurate translation from Vietnamese of the document whose title appears at the top of this document.

Signature: Tien D. Nguyen

Signed by Tien Nguyen in Falls Church City, Virginia, on 2/25/2018

Hưởng Xuân đầu Thiên niên kỷ: lo nghĩ về Cơ đạo trong những ngày sắp tới

CTS Trần Quang Cảnh

Hầu hết quý đồng đạo ở quốc nội đều lạc quan về tương lai của Cơ Đạo trong năm 2000 này. Họ tin tưởng nơi sự xoay chuyển của Đức Chí Tôn. Họ tin mọi việc đều do Đức Chí Tôn sắp đặt trước hết, tà quyền không thể phá nổi mối Đạo Trời.

Vài tháng trước đây, dư luận quốc nội xôn xao về việc Ngài Phối Sư Thượng Thơ Thanh sẽ được thăng phẩm Đầu Sư, để hợp với 2 vị Đầu Sư của Chi Phái (mà dư luận từ lâu cho rằng một trong 2 vị đó vốn là đảng viên Cộng Sản và là cựu viên chức cao cấp của chính quyền), thành lập “Cao Đài Thống Nhất”. Nhưng việc này chưa thực hiện được thì Ngài Phối Sư Thượng Thơ Thanh qui Thiên. Dư luận quốc nội cho rằng đó là do sự xoay chuyển của Đức Chí Tôn. Đức tin của người tín đồ chúng ta lại dâng cao.

Nhận định về danh sách Tân Phong, Tân Thăng ngày 23-11-99

Thế rồi, Giáo Sư Thượng Tám Thanh được sự chấp thuận của Ban Tôn Giáo Chánh Phủ do Công văn số 584/TGCP-V3 ngày 15-11-99, đã ký Đạo lệnh số 01/74 HĐCQDL ngày 19/11/99, tự thăng nhiệm mình làm Hội Trưởng Hội Đồng Chương Quản. Bốn ngày sau đó, ngày 23/11/99, Giáo Sư Thượng Tám Thanh với tư cách Hội Trưởng HĐCQ đã chủ tọa phiên họp tại Đền Thánh, với sự hiện diện của 8 viên chức chính quyền trung ương và địa phương, để duyệt xét và chấp thuận danh sách các Chức Sắc và Chức Việc xin cầu phong, cầu thăng. Tổng cộng danh sách này có 317 vị xin “Cầu thăng” và 1192 vị xin “Cầu phong”, trong đó đáng kể nhất là Phối Sư Hương Ngộ được thăng Đầu sư, Giáo Sư

Thượng Tám Thanh được thăng Phối Sư, cùng với 3 vị Giáo Sư khác là Thái Y Thanh, Thái Thiên Thanh, Ngọc Tấn Thanh, và 2 vị thuộc Nữ Phái.

Việc chấp thuận danh sách “Cầu phong” và “Cầu thăng” nói trên cho chúng ta có 3 nhận xét sau đây:

1. Thủ tục “cầu phong” “cầu thăng” đã chẳng những không tuân theo PCT và Tân Luật, mà cũng chẳng thi hành đúng theo Bảng “Điều lệ Cầu Phong Cầu Thăng theo luật công cử” ngày 5-4-97 do HĐCQ soạn thảo, dưới sự chỉ đạo của chính quyền tỉnh Tây Ninh, ở các điều từ điều 1 đến điều 8, chương 1.
2. Đặc biệt ở điều 7, đã có 2 sự vi phạm :
  - a) Điều 7 qui định “*hiện tại Chức Sắc ở các phẩm cấp chưa đủ số quy định, nên Chức Sắc hiện có cấp phẩm nào xúm nhau công cử theo cấp phẩm đó*”. “Chức sắc hiện có” là những vị nào? Ai cũng biết chỉ có những Chức Sắc thuộc HĐCQ mới được bỏ phiếu công cử, còn những Chức Sắc ngoài HĐCQ thì bị bỏ ra ngoài. Thí dụ điển hình: 4 vị Giáo Sư được công cử lên Phối Sư. Chỉ có 4 vị này “xúm nhau công cử” lẫn nhau để tất cả cùng lên phẩm Phối Sư. Trường hợp Phối Sư Hương Ngộ thăng phẩm Đầu Sư do ai bỏ phiếu công cử?
  - b) Cũng theo điều 7: “*... rồi thông qua danh sách cho Đại Hội Hội Thánh biểu quyết*”. Phiên họp tại Đền Thánh ngày 23-11-99 nói trên không phải là Đại Hội Hội Thánh mà

chỉ là phiên họp gồm một số chức sắc HĐCQ và một số viên chức chính quyền mà thôi.

Trên đây là vài điểm chính yếu, còn nhiều vấn đề khác HĐCQ cũng không tôn trọng, như thủ tục nộp đơn, nhận đơn, thủ tục công cử v.v... và tuy điều kiện để xin cầu phong cầu thăng được quy định ở điều 9 – điều 10 dài lê thê, nhưng chỉ có một điểm chính yếu là điểm mà chính quyền cho là vi phạm “luật pháp Đời.” Nói ngắn gọn, danh sách “Cầu Phong Cầu Thăng” không phải do công cử mà là được chỉ định trước dưới sự chỉ đạo của chính quyền.

3. Sự can thiệp trắng trợn của chính quyền vào nội bộ Tôn giáo Cao Đài qua từng giai đoạn một, như xét lý lịch, xét điều kiện để nhận đơn, xét quá trình hành đạo và đời sống riêng tư có trung thành với chế độ hay không, sau cùng các viên chức chính quyền còn hiện diện trong phiên họp tại Đền Thánh để làm áp lực và để trực tiếp có quyết định vào danh sách Cầu Phong và Cầu Thăng nói trên.

Dư luận quốc nội ra sao về danh sách “Cầu Phong Cầu Thăng” nói trên? Trước hết, một số vị đã tỏ ra không quan tâm đến danh sách đó, vì họ có đức tin nơi Đức Chí Tôn, tin vào tương lai của Đạo Cao Đài, tin vào những biến chuyển thuận lợi sắp đến trong năm 2000 do cuộc viếng thăm VN của TT Hoa Kỳ vào giữa năm này. Quý vị đó cũng cho rằng danh sách Cầu Phong Cầu Thăng đó chính là bản án dành cho những người “phản thầy, phản Đạo”, phản ảnh lời của Đức Chí Tôn “*Thầy làm ra mặt các con coi.*”

Bản khoản về những ngày sắp tới: Cơ Đạo sẽ ra sao?

Đúng là sẽ có nhiều thay đổi về nhân quyền và tự do tín ngưỡng ở VN trước khi TT Hoa Kỳ đến VN. Chúng tôi nghĩ như vậy. Nói riêng về Đạo Cao Đài, sự biến chuyển đó sẽ như thế nào? Theo chúng tôi có thể có 1 trong 3 giải pháp:

Giải pháp 1.- Giáo sư Thượng Tám Thanh đã được thăng Phối Sư và đã chính thức trở thành Hội Trưởng Hội Đồng Chương Quản. Chính quyền CSVN có thể cứ để tạm tình trạng yên như vậy. Giải pháp Thống Nhất Đạo Cao Đài tạm đình chỉ, vì nếu Thống Nhất Cơ Đạo thì “Phối Sư” Thượng Tám Thanh có hàng phẩm thấp hơn 2 vị Đầu sư của Chi Phái và phải chịu thống thuộc vào 2 vị đó. Điều này nếu xảy ra sẽ tạo sự chống đối hợp lý của tín đồ Cao Đài TTTN. Chính quyền Hà Nội chắc chắn không dễ sơ hở cho tín đồ CĐTTN có chính nghĩa tranh đấu, rất bất lợi cho chính quyền trong giai đoạn hiện nay.

Giải pháp 2.- Chính quyền CSVN tương nhượng cho Đạo Cao Đài TTTN được tái lập Hội Thánh có thực quyền, giải tán Hội Đồng Chương Quản, mời quý vị Chức Sắc ngoài HĐCQ ra lãnh đạo Hội Thánh. Giải pháp này chắc chắn khó xảy ra vì chính quyền CSVN không đến đâu phải tương nhượng như vậy. Vả lại giải pháp về Tôn giáo của chính quyền CSVN sẽ đồng nhất đối với tất cả tôn giáo như Phật Giáo, Thiên Chúa Giáo, Tin Lành, Phật Giáo Hòa Hảo và Cao Đài, chớ không riêng gì đối với đạo Cao Đài. Ngay chính Thiên Chúa Giáo có hậu thuẫn của Tòa Thánh Vatican mà chính quyền CSVN còn không tương nhượng, trái lại vẫn dành quyền chuẩn nhận hàng giáo phẩm bổ nhiệm bởi Tòa Thánh Vatican.

Giải pháp 3.- Chức sắc thuộc HĐCQ và Chức sắc ngoài HĐCQ cùng ngồi với nhau lo việc Đạo. Chính quyền CSVN sẽ cho lập bản Hiến Chương mới, tái lập Hội Thánh có rộng quyền và giải tán HĐCQ. Giải pháp này có thể xảy ra nhưng liệu toàn thể quý Chức Sắc có hợp ý với nhau hay không?

Tại sao chúng tôi có ý nghĩ giải pháp thứ 3 có thể xảy ra? Từ lâu, chúng tôi có quan niệm là chính quyền CSVN sẽ giải quyết vấn đề Đạo Cao Đài trong chính sách chung đối với các tôn giáo ở VN. Tất cả đều chịu chung một công thức.

Hiện nay các tôn giáo ở VN đều chịu sự chi phối của Nghị Định số 69/HĐBT ngày 21 tháng 3-1991 của Hội Đồng Bộ Trưởng quy định về hoạt động các tôn giáo. Chỉ khi nào chính quyền VN chịu tương nhượng hủy bỏ Nghị Định 69 này và thay bằng một nghị định khác dễ dãi hơn đối với các tôn giáo, thì chính sách về tôn giáo của chính quyền CSVN mới thay đổi.

Nhìn xem sự quan hệ giữa Tòa Thánh Vatican và Chính Quyền Trung Quốc để dự đoán về chính sách Tôn giáo của chính quyền VNCS như thế nào ?

Chính sách về nhân quyền và tự do tôn giáo ở VN phải hòa hợp với chính sách về nhân quyền và tự do tôn giáo ở Đông Nam Á, quan trọng nhất là Trung Quốc. Trung Quốc là một trong 4 nước CS còn lại trên thế giới vẫn còn khắc khe đối với vấn đề tôn giáo và nhân quyền. Trung Quốc lại là một cường quốc mà Hoa Kỳ không cách gì gây áp lực được ngoài việc hòa hoãn và tương nhượng. Một mặt Hoa Kỳ dùng đường lối kinh tế để đòi hỏi Trung Quốc cải thiện nhân quyền, một mặt, Tòa Thánh Vatican, có lẽ với hậu thuẫn của Hoa Kỳ, đã biểu lộ ý muốn cải thiện quan hệ ngoại giao với Trung Quốc, qua lời tuyên bố của Đức Giáo Hoàng một năm trước đây, là Ngài ước mong được viếng thăm Trung Quốc. Tưởng cần nhớ cách nay 50 năm, năm 1951, Trung Quốc đã đóng cửa Tòa Khâm Sứ của Vatican. Hiện nay, có nhiều dấu hiệu cho thấy Tòa Thánh Vatican và Trung Quốc sẽ đi đến bình thường hóa quan hệ ngoại giao. Ở Trung Quốc hiện có 4 triệu tín đồ thuộc "Giáo Hội Nhà Nước" không thuộc quyền của Đức Giáo Hoàng, nhưng còn khoảng 8 triệu tín đồ khác hoạt động bí mật vẫn còn liên hệ với Tòa Thánh Vatican. Do đó, nếu Trung Quốc muốn đi đến bang giao phải giải quyết cho được các điểm then chốt, đó là uy quyền của Tòa Thánh trong việc bổ nhiệm Giám Mục và Hồng Y tại Trung Quốc, sự liên hệ giữa Tòa Thánh Vatican và Đài Loan, mà Trung Quốc cứ cho là một Tỉnh của mình. Để giải quyết vấn đề, Đức Hồng Y Angelo

Sodano, Tổng Trưởng Ngoại Giao của Tòa Thánh Vatican, xác nhận là Tòa Thánh Vatican đang cố gắng vận chuyển Tòa Khâm Sứ ở Đài Bắc (Đài Loan) về Bắc Kinh để cải thiện bang giao với Trung Quốc. Như vậy, vấn đề sẽ có hai Giáo quyền ở Trung Quốc, một thuộc Tòa Thánh Vatican, đại diện bởi Tòa Khâm Sứ, và một thuộc "Giáo Hội Nhà Nước". Theo tin tức báo chí, Tòa Thánh Vatican và Trung quốc đã có nhiều lần gặp gỡ không công khai để thảo luận về một mô thức giống như Việt Nam, là Tòa Thánh Vatican thừa nhận chính quyền Trung Quốc để đổi lấy quyền bổ nhiệm Giám Mục và Hồng Y, và sẽ sáp nhập "Giáo Hội Nhà Nước" và "Giáo Hội thầm lặng" làm một. Giải pháp này, nếu thực hiện tại Trung Quốc, chắc chắn sẽ ảnh hưởng đến Việt Nam rất nhiều.

Những dấu hiệu chuẩn bị của chính quyền VNCS và Hoa Kỳ đối với vấn đề Tôn Giáo ở Việt Nam.

Riêng đối với đạo Cao Đài, chúng ta đã thấy chính quyền VN đã có dấu hiệu chuẩn bị làm một cái gì đó, chẳng hạn như kế hoạch thống nhất Đạo Cao Đài, chẳng hạn như chuẩn nhận vội vã danh sách Tân Phong, Tân Thăng. Có phải chính quyền muốn nắm mọi sinh hoạt đạo Cao Đài trước khi TT Hoa Kỳ sang VN bằng cách đưa các chức sắc "Thế phong" vào các cơ cấu lãnh đạo then chốt, với mục đích "cả vú lấp miệng em?" Trong khi đó Hoa Kỳ cũng đang chuẩn bị một giải pháp nhân quyền và tự do tín ngưỡng ở VN. Đừng nghĩ rằng TT Hoa Kỳ qua VN chỉ vì vấn đề đó. Quyền lợi Hoa Kỳ trên hết. Vấn đề nhân quyền chỉ là "diện", sách lược toàn cầu của Hoa Kỳ mới là "điểm". Có thể Hoa Kỳ sẽ lờ đi vấn đề nhân quyền để đổi lấy sự thành tựu của sách lược toàn cầu. "*Đường xa đổi ngựa, dút đàn thay dây*", hay nói phũ phàng hơn là "*đưa người cửa trước, rút người cửa sau*." Ngày xưa, miền Nam VN là "tiền đồn chống Cộng", miền Bắc VN là "lá cờ đầu trong công cuộc chống đế quốc", ngày nay, dù được gọi là gì đi nữa, VN vẫn là công cụ của Hoa Kỳ, là pháo đài chống sự

bành trướng của Trung Quốc ở Đông Nam Á. Sách lược toàn cầu là then chốt, vấn đề nhân quyền chỉ phụ thuộc, không là vấn đề tiên quyết. Bằng cớ là trong danh sách 15 nước vi phạm nhân quyền không có tên nước VN. Đâu phải chính quyền VN tôn trọng nhân quyền đâu! Rõ ràng Hoa Kỳ muốn giữ thể diện cho chính quyền VN, hay là tặng cho VN món quà nhỏ trước khi TT Hoa Kỳ viếng thăm VN.

Tuy nhiên, là một cường quốc số 1 thế giới, Hoa Kỳ phải làm một cái gì đó về vấn đề nhân quyền ở VN, để làm sao cho “vui vẻ cả làng”, vừa làm “hài lòng” các tôn giáo, vừa giữ thể diện cho chính quyền VN không phải “tuân lệnh Hoa Kỳ”, vừa giữ “chữ tín” với thế giới. Trong khi chính quyền VN có vẻ nhân nhượng các tôn giáo như không phản ứng về bản giác thư chống đối của các tôn giáo ở VN, để cho các tôn giáo tự do đi cứu lụt miền Trung, và ngoài ra chính quyền địa phương đã đổi thái độ đối với Hòa Thượng Huyền Quang v.v... thì Hoa Kỳ lại đi thăm dò xã giao các tôn giáo. Điển hình là Hà Nội cho phép nhà ngoại giao David Young tiếp chuyện với Hòa Thượng Huyền Quang và cho Truyền hình phỏng vấn Ngài về tình hình nạn lụt miền Trung. Đồng thời đại diện Bộ Ngoại Giao Hoa Kỳ cũng đã đến gặp đại huynh Thừa sử Lê Quang Tấn trong tháng vừa qua. Mặt khác theo tin chúng tôi nhận được thì các Giáo Hội Tin Lành Hoa Kỳ đã thu xếp với chính quyền Hà Nội và một vị Mục sư dấu tên cho biết chính quyền Washington xin các Mục sư đừng âm ỉ chống Cộng. Lẽ dĩ nhiên phải có sự tương nhượng giữa hai bên mà chưa ai biết được.

Một vài ý kiến trước các biến chuyển cơ Đạo sắp đến.

Trước những biến chuyển đầy bất lợi cho nền Đại Đạo chúng ta hiện nay, chúng tôi có một vài ý kiến như sau :

a) Đối với Hội Đồng Chương Quản

Những vị Chức Sắc Thiên Phong trong HĐCQ, một số thực sự đã a tòng theo chính quyền vì quyền lợi, vì danh vọng, nhưng đa số khác ở trong cái thế “chẳng đặng đừng” hoặc do áp lực của chính quyền địa phương, hoặc do cuộc sống của gia đình nên phải “cam lòng chịu vậy”. Dù quý vị ở vị thế nào đi nữa, chúng tôi vẫn tin rằng quý vị vẫn tin nơi Đức Chí Tôn, tin ở Pháp Chánh Truyền và Tân Luật, tin ở sự huyền diệu của cơ bút, và đặc biệt biết rõ sự khác biệt giữa một “Chức Sắc Thiên Phong” và một “Chức Sắc phạm phong”. Vậy, chúng tôi thiết nghĩ quý vị không thể nào tự cho là ép lòng tham gia HĐCQ, nhận chức phẩm “tân thăng” của thế quyền, là để cứu Đạo, trái lại chính quý vị trực tiếp tiếp tay với chính quyền để phá Đạo đó, thể hiện qua các việc:

a) Đạo Cao Đài trở nên một phạm giáo tầm thường, qua việc xóa bỏ cơ bút, và việc thế quyền xen vào việc “cầu phong, cầu thăng” Chức Sắc, Chức Việc. Đạo Cao Đài sẽ mất bản chất Thiêng Liêng, không còn là một Thánh Giáo của Đức Chí Tôn nữa.

b) Hội Thánh không còn, HĐCQ với sự chỉ đạo của chính quyền, trở thành “chủ nhân” của hàng triệu tín đồ, với thành phần lãnh đạo không phải do tài năng đức độ mà là do sự trung thành với Đảng, với Mặt Trận Tổ Quốc.

c) Các Chức Sắc tân phong vào phẩm Lễ Sanh, với những lý lịch không rõ ràng, kém đạo đức, rồi đây sẽ lần hồi thay thế tất cả quý vị Chức Sắc già nua hiện tại trong HĐCQ, để rồi từ đó tìm cách tiêu diệt Đạo Cao Đài. Rồi đây, quý vị Chức Sắc lãnh đạo này sẽ biết nhiều về lý thuyết Cộng Sản hơn là giáo lý của Đức Chí Tôn. Luật Đạo rồi đây sẽ bị xóa bỏ, luật Đời của chính quyền sẽ ngự trị trong mọi sinh hoạt của Tín đồ. Tà quyền sẽ thắng.

Tóm lại, với các viễn ảnh trình bày trên, chúng tôi yêu cầu quý vị Chức Sắc trong HĐCQ hãy suy nghĩ kỹ càng lại trước khi nhận lễ tân phong.

Quý Vị đã từng được Đức Lý và Đức Hộ Pháp chấp thuận thăng thưởng, nay thì được chính quyền thăng thưởng, quý vị nên suy tính lại, khi quý vị trở về Thiêng Liêng, Đức Lý và Đức Hộ Pháp mặc nhiên chấp thuận việc này hay sao ? Nếu chấp thuận, Đức Chí Tôn lập Pháp Chánh Truyền và Tân Luật ra làm gì ? Các vị Tiền khai chúng ta uống công gây dựng Đạo để rồi quý vị xóa bỏ ? Theo chúng tôi nghĩ, vào những năm đầu sau 1975, đất nước khuất mình sau bức màn sắt, cách ly khỏi Thế Giới bên ngoài, các Tôn Giáo bị kiểm soát chặt chẽ, các cơ chế Đạo bị phá hủy, Chức Sắc bị tù đày, cho nên có thể nói, quý vị Chức Sắc thời đó đứng ra lãnh đạo Hội Thánh là vì thời cuộc nương theo Đời để cứu Đạo. Ngày nay, tình hình hoàn toàn khác hẳn, chính quyền VNCS cũng đã phần nào thay đổi, đã mở cửa tiếp đón Thế Giới bên ngoài, đã từ từ hòa mình với Cộng Đồng Thế Giới, chủ nghĩa Cộng Sản đã lỗi thời, chính sách đàn áp Tôn Giáo như thời xưa đã giảm dần. Riêng đối với Đạo Cao Đài chúng ta, khác với mấy năm về trước, ngày nay được Liên Hiệp Quốc và các chính phủ ngoại quốc đều biết đến, do đó không dễ gì chính quyền đàn áp mà không có sự phản ứng của thế giới bên ngoài. Xin nhớ rõ là mục đích của chúng ta là được làm Đạo theo như luật lệ của Đạo chúng ta ấn định mà thôi, chứ mục đích của chúng ta không phải là phá rối hay lật đổ chính quyền. Do đó, sự tham gia của quý vị vào HĐCQ, tiếp tay với chính quyền không còn là “để cứu Đạo” nữa, trái lại “để phá Đạo”. Xin quý vị hãy nghĩ lại, việc “thăng chức” của quý vị có đem lợi ích gì cho Đạo trong vòng 2, 3 năm tới hay không? Tương lai Đạo chúng ta sẽ được thay đổi hay không? Đền Thánh càng ngày càng có đông du khách ngoại quốc đến tìm hiểu, quý vị có làm gì được hay không để phổ biến nền Đại Đạo, các Thánh Thất địa phương càng ngày càng bị suy sụp, quý vị tìm ra đâu tài chánh để giúp các Họ Đạo địa phương tân trang lại? Hay là quý vị chỉ ngồi chờ ngày qui Thiên, hoặc chờ bị ép về dưỡng lão, thì việc “thăng chức” của quý vị chẳng đem lợi ích gì cho Đạo hết. Ấu là quý vị nên suy nghĩ lại hành động của mình và

hãy mạnh dạn đứng lên để bảo vệ Pháp Chánh Truyền và Tân Luật cho xứng đáng một Chức Sắc Thiêng Phong. Cuộc đời ở trần thế này rất ngắn ngủi, cuộc sống ở cõi Thiêng Liêng mới đúng là cuộc sống, quý vị còn chần chờ gì nữa mà không đứng ra cứu Đạo, hầu còn gặp mặt Đức Lý và Đức Hộ Pháp nơi cõi Thiêng Liêng? Đặc biệt chúng tôi kêu gọi Đại Huynh Giáo Sư Thượng Tám Thanh hãy suy xét lại các hành động của mình, hãy thử lường tượng những viễn ảnh xảy ra cho Đạo trong vài năm tới dưới sự lãnh đạo của mình, thì Đại Huynh sẽ thấy ngay là Đại Huynh chỉ đem lại con số không cho Đạo, danh vọng hay uy quyền cũng chỉ là bánh vẽ và sẽ bị tiêu tan, cam chịu những sự khinh rẽ của đồng đạo, trái lại nếu Đại Huynh hiểu được tình hình mà xoay chiều, đưa con thuyền Đạo đi đúng theo Tân Luật và Pháp Chánh Truyền, thì có phải là Đại Huynh là người có công đầu tiên hay không ? Chừng đó, không cần nói, danh vọng và uy quyền của Đại Huynh chắc chắn sẽ vang rền khắp năm châu bốn biển, Đại Huynh sẽ đi ngao du Âu, Á, Úc, Mỹ và sẽ được toàn Đạo nghênh tiếp huy hoàng. Đó là chưa kể được sự phong thưởng của Thiêng Liêng. Xin tất cả quý vị Chức Sắc nhớ rõ là tình trạng Đạo chúng ta hiện nay đã được Thiêng Liêng tiên đoán trước, và các Đấng cũng đã chỉ dẫn phương cách giải nguy. Chúng tôi xin ghi lại bài tiên tri sau đây của Đức Thanh Sơn Đạo Sĩ :

*“Chừng nào Chi Pháp đã ra đi,
Lúc ấy Đạo Trời gặp vận suy.
Chức Sắc chuộng quyền hơn chuộng Đạo,
Nơn Sanh lo cốt chẳng lo bì.
Mão cao dễ rớt nên thành nhát,
Cổ ngắn không kêu phải hóa lì.
Khảo thí lọc lừa trường hắc bạch,
Chung lo hiệp sức thoát cơn nguy.”*

b) Đối với Hội Thánh Cao Đài Tòa Thánh Tây Ninh

Chúng tôi xin thỉnh cầu toàn thể quý vị Chức Sắc Hiệp Thiên, Cửu Trùng và Phước Thiện, hãy

đứng ra nhận lãnh trách nhiệm trước biến chuyển mới của Cơ Đạo, bằng cách bỏ qua tất cả mọi tị hiềm cá nhân, tất cả cùng đoàn kết, cùng chung nhau ngồi lại tìm một giải pháp hay cứu nguy cho Đạo, trong đó có sự kêu gọi tất cả Chức Sắc trong HĐCQ hãy trở về nẻo chánh, dưới sự lãnh đạo của nhị vị Phối Sư Thái Thế Thanh và Thượng Nhã Thanh, là hai vị Chức Sắc Thiên Phong cao cấp nhất còn lại của chúng ta. Chúng tôi thiết nghĩ rằng, nếu toàn thể Chức Sắc đồng thanh đoàn kết, với sự hậu thuẫn của toàn thể tín đồ trong và ngoài nước, Đạo Cao Đài chỉ còn có một tiếng nói, thì chính quyền VNCS chắc chắn phải lắng tai nghe nguyện vọng của chúng ta. Được như vậy, chắc chắn quý vị sẽ được Đức Lý và Đức Hộ Pháp hỗ trợ để thảo luận với chính quyền tìm một giải pháp “tốt Đời, đẹp Đạo”. Quý vị không thể nào ngồi chờ sung rụng, trái lại phải làm một cái gì để các Đấng Thiêng Liêng dựa vào đó mà xoay chuyển Thiên Cơ.

c) Đối với Chính Quyền VNCS

Nhà Nước VNCS đã từng đưa ra chiêu bài “Nước Vinh, Đạo Sáng”, thật ra chỉ là để buộc các Tôn Giáo, vì quyền lợi quốc gia, phải phục tùng vào uy quyền của chính quyền. Chính quyền không hề tôn trọng tự do Tôn giáo, thì dù “Nước có Vinh”, Đạo cũng không bao giờ “Sáng” được,

trái lại Đạo càng ngày càng bị lu mờ và bị tiêu diệt. Do đó, chúng tôi xin đặt lại câu trên với chính quyền là “Đạo Sáng, Nước Vinh”. Ngày nào đó chính quyền tôn trọng nhân quyền và quyền tự do tôn giáo, ngày đó đất nước Việt Nam sẽ quang vinh, Thế Giới sẽ không còn coi Việt Nam như là một quốc gia hủ lậu nữa. Hơn nữa Đạo Cao Đài là một Tôn giáo hoàn toàn xuất phát tại Việt Nam, do chính Đức Thượng Đế lập ra, thì đó là một niềm hãnh diện của dân tộc Việt Nam. Nếu Đạo Cao Đài được quốc tế biết đến, tìm đến để nghiên cứu học hỏi, và nếu Đạo Cao Đài được truyền bá khắp Thế Giới, thì đó là một danh dự lớn lao cho đất nước và cho dân tộc chúng ta. Người tín đồ Cao Đài chỉ mong muốn quyền Đạo được phục hồi, được hành Đạo theo đúng như những gì Đức Chí Tôn đã dạy, đem nền Đại Đạo phổ truyền cho toàn nhân loại, chứ người tín đồ Cao Đài không bao giờ hành động để lật đổ chính quyền hay giải thể chế độ. Người tín đồ Cao Đài cũng là một công dân Việt Nam, do đó nếu người tín đồ được vui vẻ, ấm no, được Hội Thánh bảo bọc, chăm sóc, thì có phải chính quyền đỡ bớt một gánh nặng hay không ? Xin quý vị đừng quên câu “Đạo không Đời không sức, Đời không Đạo không quyền.”

Chánh Trị Sự Trần Quang Cảnh

